

Hur bygger vi ett bättre
Gävleborg?

60 273
medlemsföretag

1 884 167
totalt anställda

97 641
arbetsställen

2 %
Stora företag
sysselsätter 947 260

36 %
Medelstora företag
sysselsätter 819 038

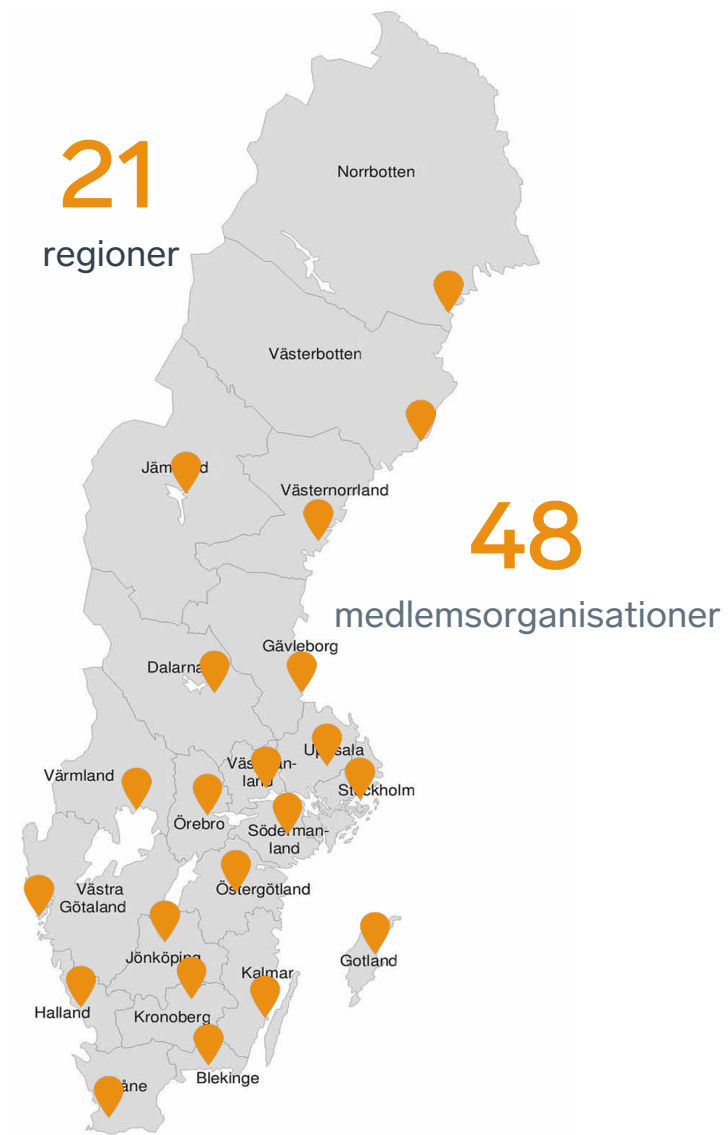

62 %
Små företag
sysselsätter 117 869

245 211
anställda i de 100
största företagen

Små företag är färre än 10 anställda, medelstora företag mellan 10 – 249 anställda och stora företag 250 eller fler anställda. De 100 största bolagen baseras på omsättning. Totalt antal anställda baseras på företagens inrapporterade uppgifter.

Vi är vad vi heter – företagens samlade röst i Sverige

Industri

Tjänster

- ✦ | **Almega**
- ✦ | Innovationsföretagen
- ✦ | Kompetensföretagen
- ✦ | Medieföretagen
- ✦ | Säkerhetsföretagen
- ✦ | TechSverige
- ✦ | Tjänsteförbunden
- ✦ | Tjänsteföretagen
- ✦ | Tågföretagen
- ✦ | Vårdföretagarna

Handel, hotell, restaurang

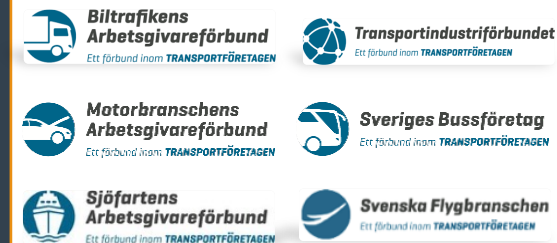

Byggindustri, installation

Transporter

TRANSPORTFÖRETAGEN

SVENSKT NÄRINGSLIV

Infrastruktur

GÄVLE

17 MARS 2023

SVENSKT NÄRINGSLIV

Svenskt Näringslivs arbete med infrastruktur

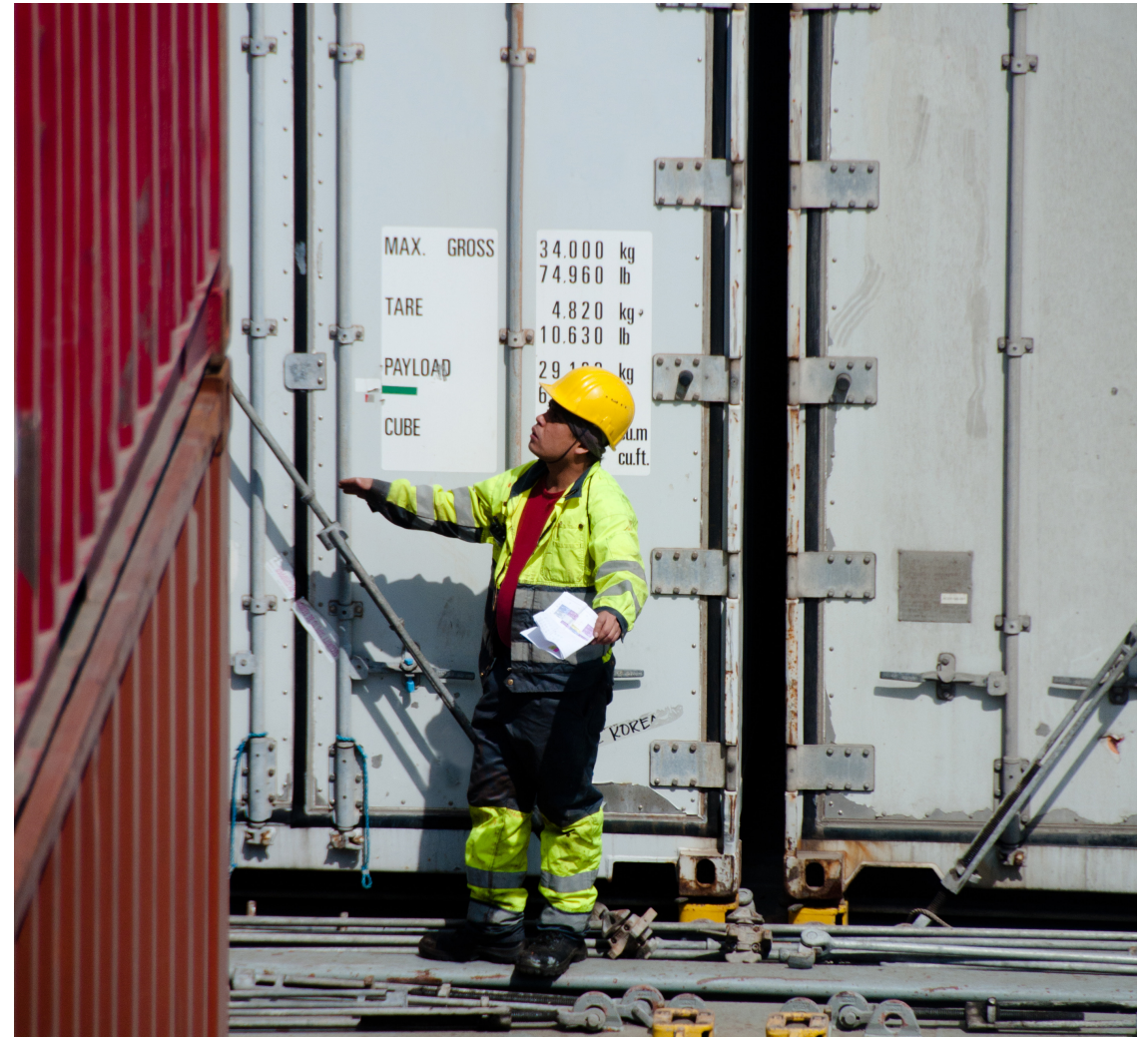

**Utan transporter
stannar näringslivet.
Inget företag ska
begränsas av en
otillräcklig
infrastruktur.**

Vårt arbete med infrastruktur

- Vi samlar 48 bransch- och arbetsgivarorganisationer med 60 000 företag
- Vi är en rikstäckande organisation
- Vi arbetar trafikslagsövergripande för en infrastruktur som stärker konkurrenskraften
- Vi ser infrastruktur som möjliggörare för företag

Fokus Gävleborg

- Godstrafik
- Persontrafik
- Arbetspendling
- Stråk
- Gävleborg kan få nationell beredskapsflygplats (redovisning av uppdrag 31 mars)

SVENSKT NÄRINGSLIV

Prioriterade frågor

Ny rapport: Hur underhållsskulden på Sveriges vägar och järnvägar påverkar näringslivet

- Underhållsskulden ökar
- Mellan 2015-2033 närmast fördubblas det eftersatta underhållet
- Brister i infrastrukturen har en direkt påverkan på exempelvis tillförlitlighet och robusthet
- Både person- och godstransporter påverkas liksom många olika branscher

Infrastruktur är en utmaning

- Sveriges befolkning växer – år 2050 är vi nästan tolv miljoner invånare
- Enligt Trafikverkets prognos beräknas den årliga tillväxten av gods till cirka 1,8 procent årligen till 2040
- Flaskhalsar, kapacitetsfrågor, bristande underhåll
- Miljö- och klimatomställning

SVENSKT NÄRINGSLIV

Reformförslag

Framtidssäkra infrastrukturen!

- Åtgärda underhållsskulden på vägar och järnvägar under 2020-talet
- Trafikverket bör upprätta en långsiktig och finansierad underhållsplan för väg och järnväg - intensifiera arbetet med att öka kunskapen om tillståndet i anläggningen
- Nyttja möjligheten till alternativ finansiering av infrastruktur

An aerial view of a city on Earth, seen from space. The city is densely packed with buildings and green spaces, surrounded by a blue ocean. The Earth's curvature is visible at the top and bottom of the frame.

BYGGFÖRETAGEN

Bransch- och Arbetsgivarförbund

Byggföretagens organisation

- Byggföretagen har 150 anställda från Malmö i söder till Luleå i norr.
- Vi har 25 lokala kontor.
- 26 byggföreningar.

An aerial, wide-angle view of the Earth from space, showing a city and surrounding landscape. The city is densely packed with buildings and roads, surrounded by green fields and forests. The Earth's blue atmosphere is visible at the top and bottom edges of the frame.

Ett hållbart samhällsbyggande i världsklass

BYGGFÖRETAGEN

Sverige ska byggas på schyssta grunder

Sverige har behov av vår bransch för ett hållbart samhällsbygge

- 11% av BNP
- C:a 350 000 jobbar i branschen

A scenic view of a suspension bridge over a lake at sunset. The sky is a mix of orange, pink, and purple. The bridge's cables and towers are visible against the sky. In the foreground, there are dark silhouettes of evergreen trees. A semi-transparent white box is overlaid on the middle of the image, containing text.

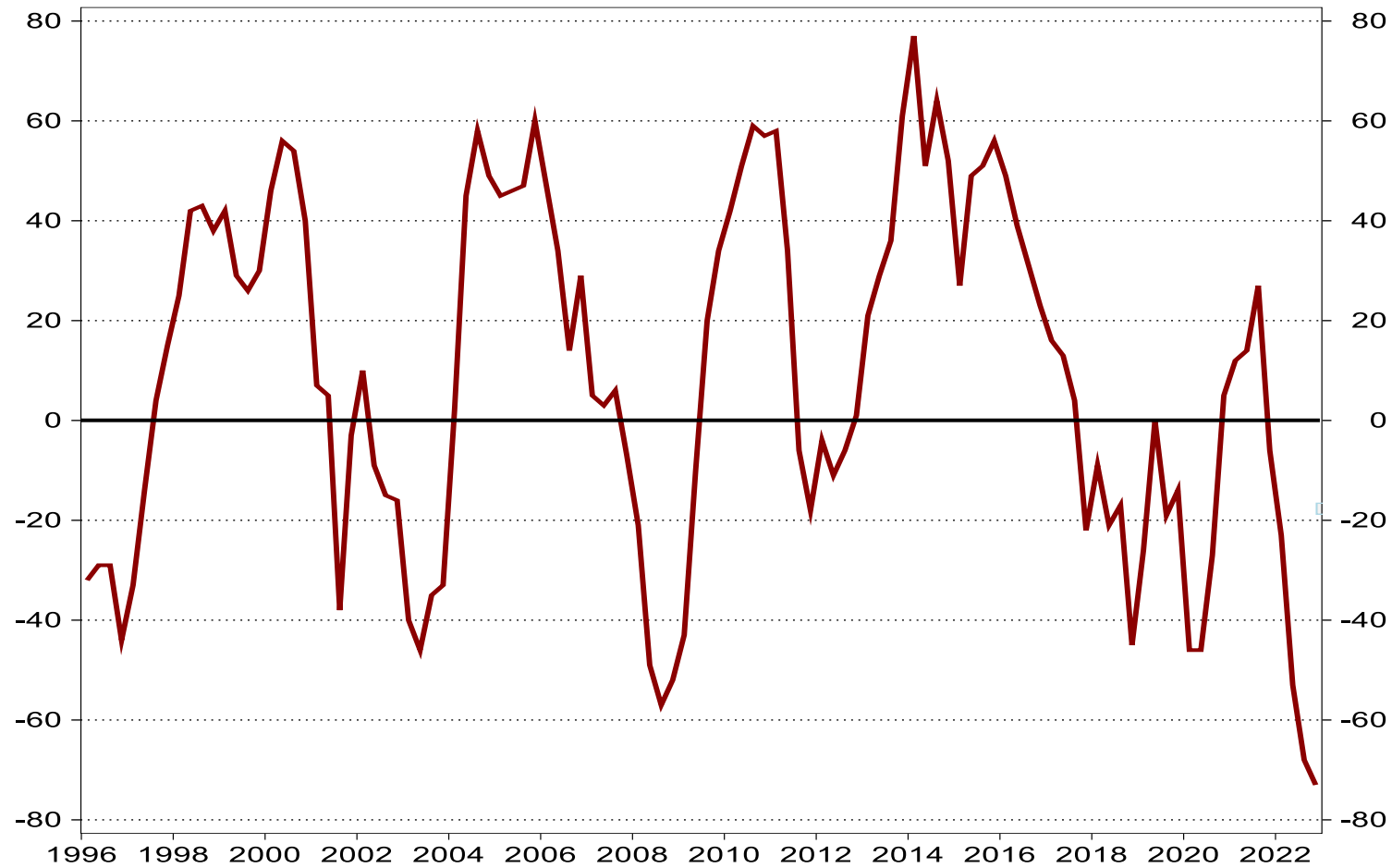
Hur bygger vi ett bättre Gävleborg?

Byggföretagen

Anna Broman, Bostadspolitisk expert

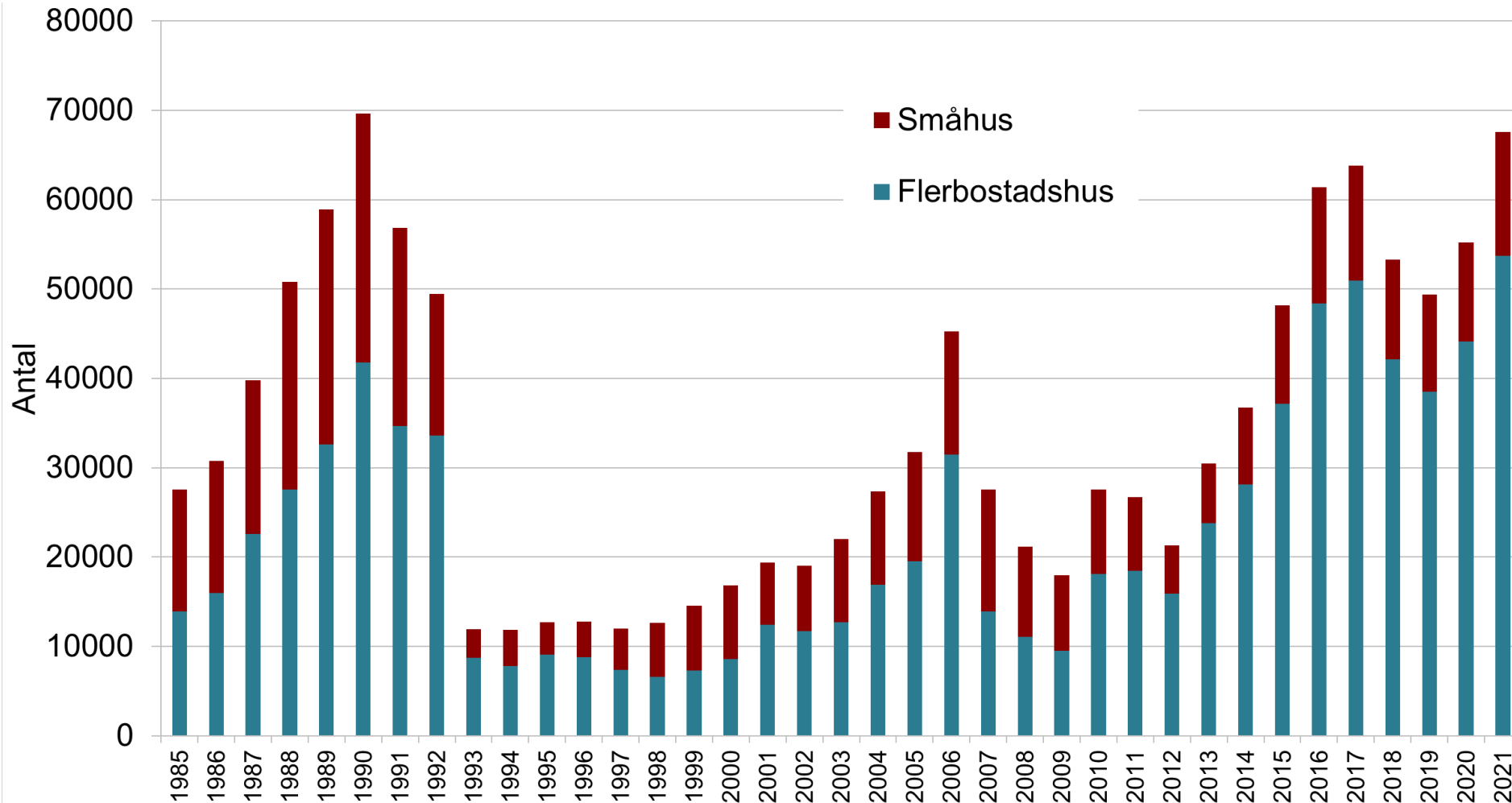
Utsikterna på byggmarknaden på ett års sikt

Nettotal

Källa: Macrobond/KI

Antal påbörjade bostäder 1985-2021

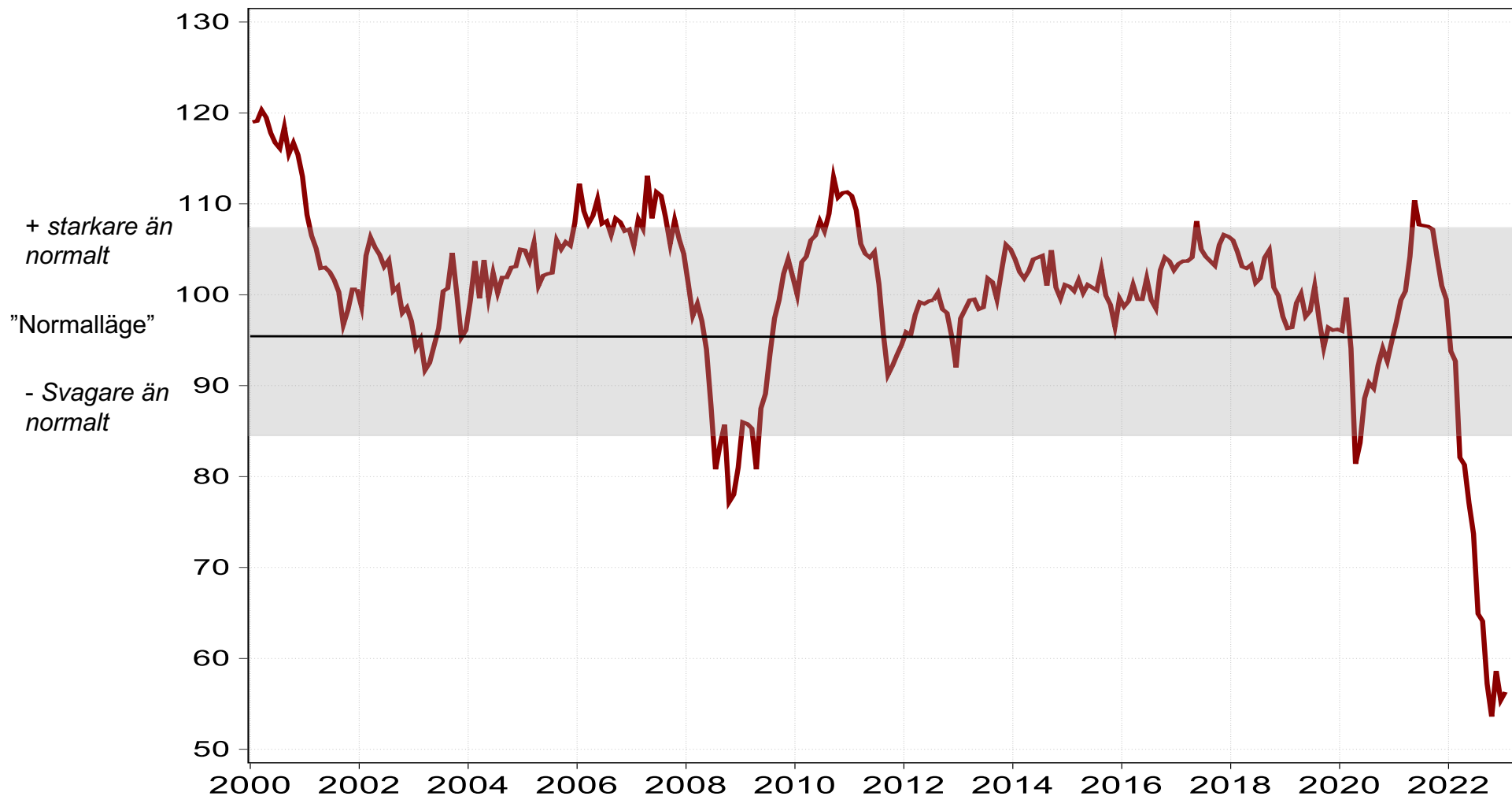

Antal påbörjade bostäder:

Hushållen är väldigt pessimistiska om det ekonomiska läget

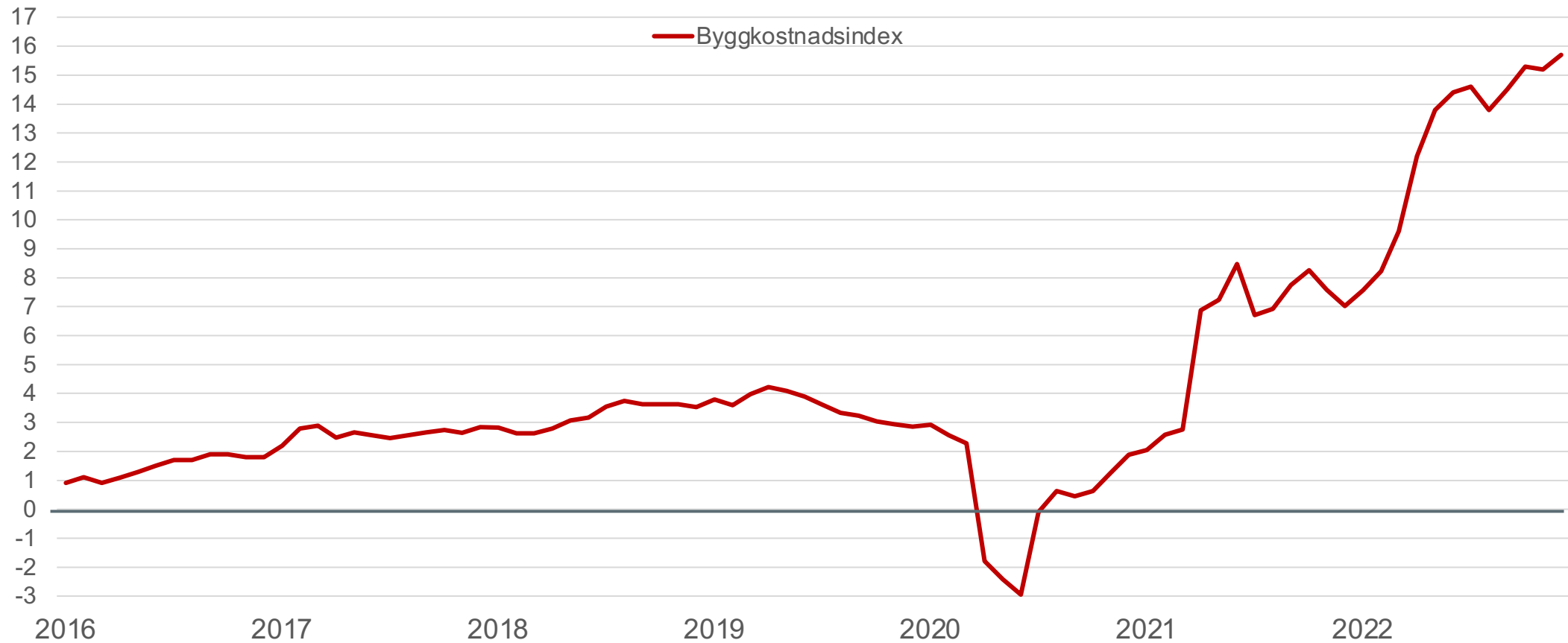
Index, medelvärde= 100

Källa: Macrobond/KI

Byggkostnadsutvecklingen- högsta på närmare 50 år

%, årlig procentuell utveckling, data t.o.m. december 2022

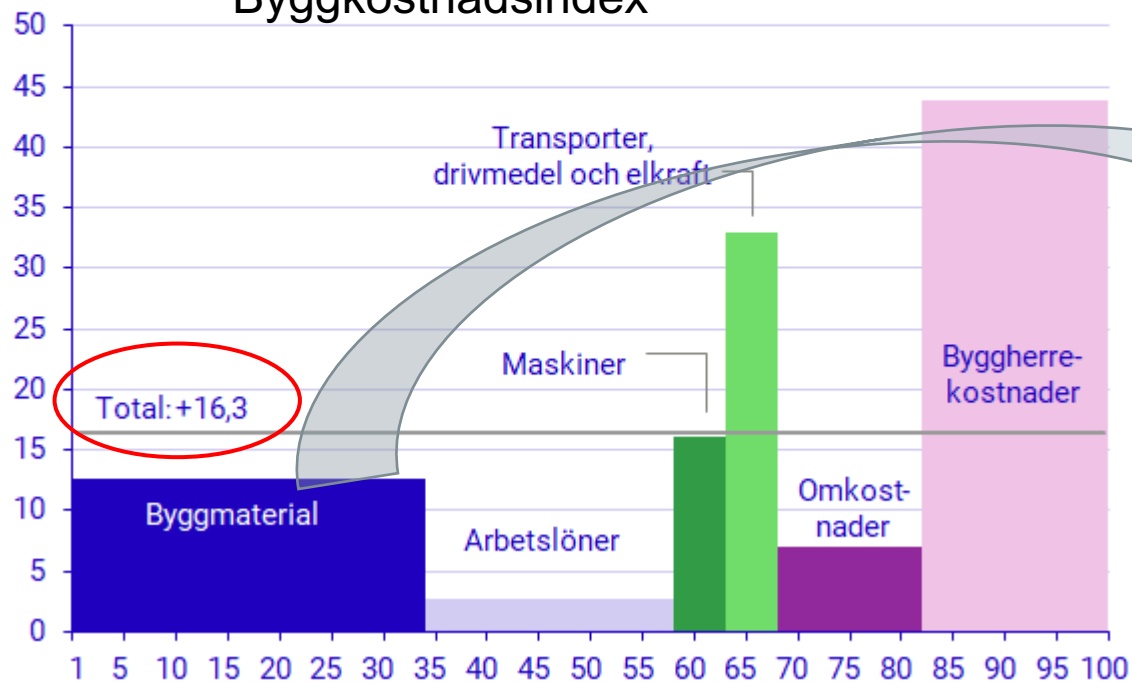

Energi-, byggmaterial och räntekostnader driver uppgången

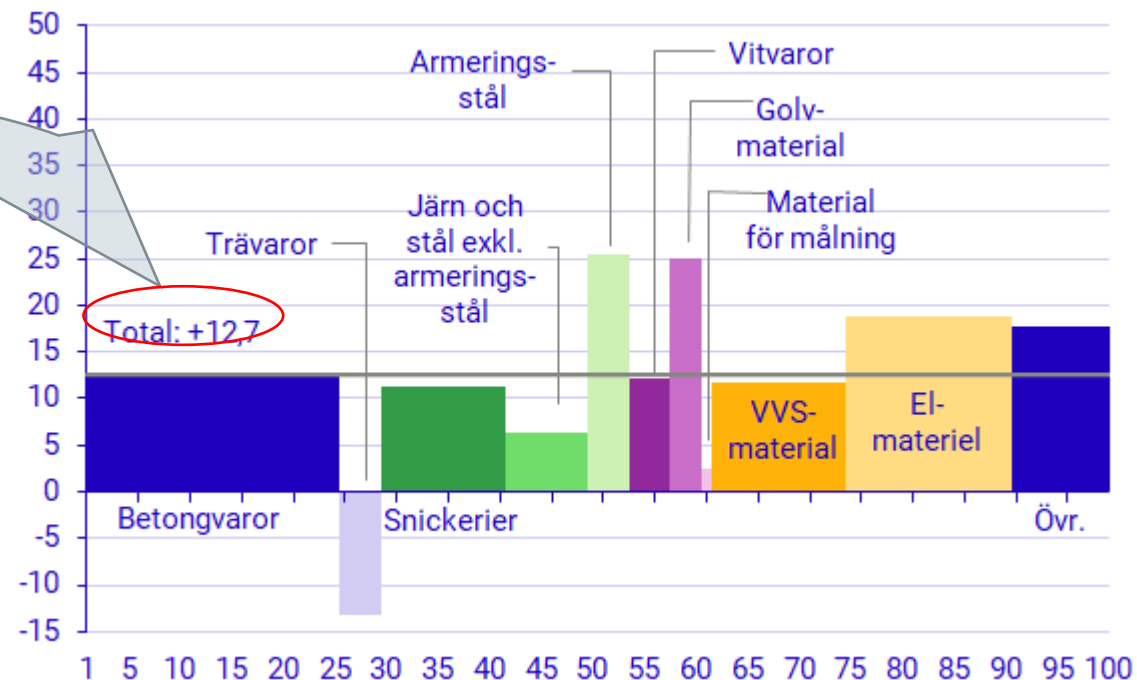
Utveckling för olika produktionsfaktorer Januari 2022–januari 2023

Byggkostnadsindex för flerbostadshus exklusive löneglidning och moms

Byggkostnadsindex

Byggmaterialindex

Tid är pengar

Det är nu framförallt byggherrekostnaderna som stiger brant. Kapital, och därmed tid, har blivit dyrt

Behovet av att hålla nere ledtider har ökat, men trenden går åt fel håll

Bygg i tid presenterar viktiga reformförslag – utredningsbördan har ökat drastiskt.

Fortsätt investera

Samhällsfastigheter, lokaler och arbetsplatser har inte bromsat lika kraftigt

Fortsätt investera, även om nedgången sannolikt inte innebär så mycket lägre kostnad

Se över underhållsskulder. VA-nätet, gatuunderhåll, renoveringar av befintliga fastigheter etc.

Genomförbarhet och snabbspår

Det finns aktörer och projekt med större sannolikhet för att byggnation ska komma igång.

Överväg snabbspår för dem som kan och vill bygga trots läget.

Hur hanteras genomförandetider som går ut? Tas projekt tillbaka även om markpriset blir lägre?

Arbeta flexibelt och hjälpsamt, var generösa med mindre avvikelser.

Grunda inför att konjunkturen vänder

Fortsätt arbeta fram planer och arbeta ned planköerna

Standardisera för produktivitet – inte tid för speciallösningar

Satsa på handläggarna. Håll i och stärk upp kompetensen

Nationella politiken – här och nu

Avskaffa det skärpta amorteringskravet

Återställ ROT-avdraget

Mer ansvarsfull utfasning av investeringsstödet

Uppdraget till Länsstyrelserna – en bra början

Vad ska vi bygga av?

Råvarukrisen är inte över

Skogen och trähusbyggandet, cementen och stålet

Energisystemet

Var ska vi bygga?

Riksintressen och strandskydd

Miljöbalken och PBL

Satsningar på infrastruktur

Oro för kommande EU-lagstiftning

Vem ska ha råd, och vem ska bygga?

Startlån eller höjt bolånetak och amorteringskrav,
försäkringar dyrare än utbetalningen

Bosparande eller ISK

Bostadsbidragen

Vi får inte tappa en generation som arbetar i bygg – satsa
på utbildningar

BYGGFÖRETAGEN

Tack för mig!

Rundabordssamtal

SVENSKT NÄRINGSLIV

- Hur kan Gävleborg växla upp för att infrastrukturen, i form av underhåll och investeringar, blir en prioriterad fråga som gör vårt län bättre att leva, verka och bo i?
- Alla kommuner har mål/avsikt att växa... Hur kan kommunerna i vårt län nå sina bostadsmål? Hur viktiga är de på kort sikt?

Så stärker vi Gävleborgsregionen

Andreas Åström
Näringspolitisk chef

Bygg Nya Ostkustbanan

- Nya ostkustbanan mellan Gävle, Söderhamn, Hudiksvall, Sundsvall och Härnösand ska byggas ut med dubbelspår senast 2033. Även Ådalsbanan ska prioriteras. Förkortar restiden mellan Gävle och Sundsvall med ca 90 minuter, det vill säga halva tiden jämfört med idag (likaså halvering mellan Stockholm och Sundsvall).
- Finns ett pågående arbete från Trafikverket, men det har tagit tid!
- Finansiera bygget fullt ut!
- På Ostkustbanan mellan Sundsvall och Gävle finns idag en mycket begränsad möjlighet att öka antalet gods- och persontransporter, trots att efterfrågan finns.
- Ostkustbanan förbinder södra Norrlands kustland med Stockholm och järnvägssystemet i de södra delarna av landet.
- Central investering för att uppnå ett sammanhållet och bättre fungerande nät för godstransporter genom landet och internationella transporter.

Energieffektivisera mera

- Offentliga byggnader kan frigöra 45 procent av den energi som används i dag år 2050.
- Tre av fyra flerbostadshus kan halvera sin energianvändning.
- Energikartläggning ger potential att frigöra minst 6,8 TWh energi inom energiintensiv industri. Det är en minskning med energianvändningen med 10 procent.
- 4,6 TWh el kan frigöras genom att effektivisera vissa stödprocesser i industrin.
- 3,4 TWh energi per år kan frigöras i flerbostadshus med renoveringsbehov.
- Tydliga styrmedel som leder till effektivare energianvändning måste komma på plats.
- Hushållen sitter på en stor del av lösningen till en av dagens mest omdebatterade energifrågor – robustheten i elsystemet kalla vinterdagar.

Energieffektivisera mera

- Bygg ut ROT-avdraget till dess ursprungliga nivå (50 procents avdragsnivå). Bygg även in avdrag för rådgivning och energikartläggning av fastigheter samt installation av smarta IT-styrssystem.
- Öka avdragsnivån för installation av solceller till 50 procent av arbets- och materialkostnaden.
- Inför en ny omgång av "Energisteget" även för små och medelstora industriföretag och utöka till kommersiella fastighetsägare.
- Återinför stöd för energieffektivisering för flerbostadshus.

Det saknas 28 000 installatörer

- Vi står inför en klimatomställning.
- Elektrifierings- och energieffektiviseringsbehovet utgör en nyckel i omställningen.
- Huvudfrågan är dock vem som ska göra jobbet? Det saknas nämligen 28 000 installatörer.
- Vi behöver vidta följande åtgärder:
 - Fler yrkeslärare inom el och VVS.
 - Fler utbildningsplatser inom främst VVS-teknik (kyla, värme, teknisk isolering och ventilation).
 - Fler platser inom automation och energi.
 - Fler utbildningsplatser på yrkesvux. Jobba med kvaliteten.
 - Fler utbildningsplatser på YH, men även fler utbildningsinriktningar.
 - Möjliggör yrkesväxling.

LUNCH

SVENSKT NÄRINGSLIV

Rundabordssamtal

- Hur tänker du när vi har tillåtit att underhållsskulden väg/järnväg ökat år efter år...?
- Hur behöver vägen framåt se ut för en fossilfri vägtrafik?
- Hur kan vi göra ett ännu bättre gemensamt arbete för att tidigarelägga byggandet av Nya Ostkustbanan?